

НЕЗАВЕРШЕНА

СЕРГИЙ БАСУЛЬЕВ

Незавершена

— Вітаю, пане Валентине. Мене звати Марк. Ми домовлялися про зустріч щодо картини.

Переді мною стояв невисокий чоловік років п'ятдесяти в сірому пальто та акуратно підстриженою бородою. У руках він тримав довгий тубус, притискаючи його до себе так, ніби це реліквія.

— Так, вітаю, Марку. Проходьте, будь ласка, — відступив убік, пропускаючи його в будинок.

Він мовчки увійшов, швидко озирнувся, майже без інтересу, і зупинився посеред вітальні.

— Сідайте, — вказав я на диван.

Марк сів, поклавши тубус собі на коліна.

— Здається, вже говорив вам по телефону, — почав я, — що пишу тільки власні роботи. Переробляти або дописувати за кимось у мене немає ні бажання, ні інтересу.

— Я розумію, але прошу, вислухайте мене.

У відповідь неохоче кивнув.

— Моя дружина десять років тому почала писати автопортрет, але не встигла його закінчити, на жаль хвороба виявилася сильнішою, — Марк зробив паузу. — Я боюся, що незавершена робота не відпускає її, що вона так і залишилася там... всередині полотна.

Слухав мовчки, розуміюче кивав, хоча всередині вже прийняв рішення: руки до цього не прикладу. Чужа робота — чужа доля, нема чого в це втручатися.

— Мені б хотілося бачити її живою, — продовжив він, злегка стискаючи тубус. — Не на фотографії... адже картини зовсім інші, вони живі, у них є дихання. Думаю, ви розумієте, про що я.

Обмежився лише черговим кивком.

— Показував цю роботу багатьом художникам, — сказав Марк. — Ніхто не зміг її закінчити. Я їжджу з нею по світу вже кілька років, і якщо візьметесь... просіть будь-яку ціну, що завгодно!

— Марку, розумію ваше бажання поставити крапку. Але, по-перше, я ніколи не дописував за іншими. А по-друге, якщо решта не впоралася, навряд чи стану винятком.

Він подивився на мене з надією.

— Вас рекомендували як людину, яка по-справжньому горить своєю справою. Як того, хто не кидає розпочате. Прошу не про послугу — про життя! Просто погляньте. Якщо ваша думка не зміниться — я піду.

«Важкий клієнт», — промайнуло в голові.

— Що ж. Давайте подивимося.

Майже з церемоніальною обережністю, немов усередині було не полотно, а щось крихке або живе, з тубусу Марк повільно дістав щільний згорток, перев'язаний стрічкою, і простягнув мені.

Полотно виявилось прохолодним на дотик. Я розгорнув його — спочатку край, потім ще трохи, і в якийсь момент зрозумів, що затримав подих. Це був автопортрет. Жінка на картині дивилася прямо мені в очі. Оголена. Її шкіра була написана так, ніби під нею все ще пульсувала жива кров. Місцями мазки зривалися, перетворюючись на рвані шрами, десь, навпаки — ставали ніжними, майже ласкавими. По тілу пройшла хвиля чи то тремтіння, чи то збудження. Це відчуття було брудним, неправильним, і саме тому від нього неможливо було відвернутися. Картина змушувала дивитися. Змушувала відчувати. У цьому образі було щось непристойно інтимне — не в позі чи формі, а в самій присутності. Немов вдалося підглядіти за чимось забороненим. За миттю між життям і смертю. Між бажанням і відразую. Погляд ковзав по лініях тіла. Хотілося відвести очі — і водночас наблизитися, торкнутися. Серце билось частіше, долоні спітніли. Огида до себе змішувалася з бажанням дивитися далі, довше, глибше. Так заглядають у розрізану плоть, не в силах відірватися, бо всередині ховається щось прекрасне. Картина була незавершеною, і це відчувалося фізично. Як відкрита рана. Як подих, що обірвався на півслові.

— Валентине?.. Валентине, ви мене чуєте?

Голос Марка долинав наче здалеку, приглушений. Довелося моргнути раз, другий, щоб нарешті відірвати погляд від зображення.

— Ви тут? — повторив він наполегливіше. — То як, беретесь?

З зусиллям, майже фізичним болем, я змусив себе згорнути полотно. Руки й пальці тремтіли. Коли полотно нарешті зникло в рулоні, в грудях залишилося неприємне, тягнуче відчуття — немов у мене щось відібрали.

Різко вдарив себе по щоках, намагаючись прогнати марево.

— Так... так, — нарешті видихнув. — Візьмуся.

Слова прозвучали швидше, ніж я встиг їх обміркувати.

Марк уважно дивився на мене майже з хижою уважністю.

— Скільки часу вам буде потрібно?

Хотів було відповісти але зрозумів, що не знаю відповіді. Тиждень? Місяць? Вічність?

— Не знаю... Поки що не знаю.

Він ледь помітно кивнув, ніби саме такої розгубленості й очікував.

— Тоді, можливо, зазирну за тиждень? Просто подивлюся, як просувається робота.

— Так. Звичайно, — відповів автоматично, намагаючись вгамувати дрож у руках.

Марк підвівся з дивана і прихопив пальто.

— Я розраховую на вас, Валентине, — сказав він спокійно. — Будьте обережні. Ця картина дуже цінна для мене.

— Так. Звичайно...

Ми попрощалися. Щойно двері зачинилися, у майстерні запанувала тиша, але не всередині мене. Портрет вабив до себе, не даючи й шансу подумати про сон чи відпочинок. Опір був марним. Наче під гіпнозом, натягнув полотно на підрамник і поставив на мольберт.

Якийсь час я просто дивився.

На неї.

А вона дивилася на мене.

Повільно й обережно підбирав фарби, ніби мав справу з чимось живим. Приміряв відтінки, прикидав рухи пензля, уявляв мазки, але рука так і не піднялася. Все було не те. Кольори здавалися мертвими, а будь-який штрих — блюзнірським і грубим. Роздратування наростало, стискало груди, заважало дихати. Руки тремтіли. В один момент усе всередині мене вибухнуло. Зі скаженою силою перекинув столик із приладдям: банки з гуркотом розбилися, пензлі розлетілися по кутках. Почав зривати зі стін власні полотна, не тямити себе від люті. Кричав, поки горло не запекло від болю.

— Чого ти хочеш?! Чого ти хочеш?!...

У відчаї я знову поглянув на неї. Підійшов впритул, майже торкаючись полотна обличчям. Пальці зсудомлено здригалися. Обережно провів по її руці, залишивши вологий червоний слід на полотні і завмер. Дихання збилося, повітря стало важким, гарячим. У голові гуділо. Накрила хвиля якогось первісного, оголеного відчуття, від якого хотілося заплющити очі й істерично розсміятися.

— Ось воно... Ось!

Я подивився на долоню. Кров повільно стікала між пальцями, тепла, справжня. Знову торкнувся полотна і мазок ліг ідеально. Живий. Справжній. Продовжував водити пальцями по її шкірі, залишаючи сліди, і з кожним рухом збудження ставало нестерпним. У цьому було щось заборонене, інтимне — наче дотик у темряві, де немає свідків. Таємниця, яку не можна ні з ким ділити. Задоволення затоплювало, вимиваючи з голови останні думки. Час і втома розчинилися в цій гарячці.

Рука сама намацала лезо. Без жодного вагання розітнув другу долоню — краски побільшало. Мазки стали впевненішими. Я більше не писав картину. Це був акт творення життя, вириванням його з власного тіла. І в цьому відчутті — пекучому, болісно-прекрасному — було все: страх, захват і повне, беззастережне розчинення...

У двері постукали. Тихо. Ввічливо. Та відчинилася сама.

— Валентине? — пролунав голос Марка. — Ви тут?

Він постояв, прислухаючись. Відповіді не було.

— Валентине, як просуваються справи?

Марк увійшов. У майстерні стояв важкий, солодкуватий запах — нав'язливий, що в'ївся в повітря і стіни. Запах, який не сплутаєш ні з чим, якщо одного разу його пізнаєш.

— Розумію... — спокійно сказав Марк, оглядаючись. — Бачу, ви вже скінчилися.

Тіло Валентина, неприродно вивернуте, лежало на підлозі. Шкіра набула сіро-жовтого відтінку, губи потемніли, очі були відкриті і каламутні. Навколо — засохлі плями, сліди, що стали частиною підлоги. По них було ясно: він лежав тут не перший день.

Марк обережно переступив через витягнуту руку художника.

— Дякую вам, — сказав він тихо і шанобливо.

У майстерні панував хаос. Розкидані пензлі, перевернуті столи, порвані полотна. Підлога і стіни були поцятковані мазками найрізноманітніших відтінків — ніби тут намагалися відобразити саме божевілля. І лише біля мольберта переважав один єдиний колір. Густий. Темний. Майже чорний.

Марк підійшов до картини.

— О... моя дорога, — зітхнув він і обережно торкнувся полотна. — Ти майже завершена.

Акуратно зняв полотно, згорнув і прибрав його в тубус. Потім ще раз поглянув на Валентина.

— Валентине, ви справжній митець! Не кожен здатен дійти до кінця.

Переступивши через нього, Марк вийшов, прикривши за собою двері.

Кілька місяців по тому в іншому місті.

— Вітаю, пане Адріане. Мене звати Марк. Ми домовлялися про зустріч щодо картини.

У руках він тримав довгий тубус.

Від автора.

Дорогий читачу, дякую, що наважився зазирнути в темні закутки цієї історії разом зі мною. Сподіваюся, що ця історія тримала тебе в напрузі до останньої сторінки і залишила приємний холодок по спині.

Якщо тобі сподобалося розплутувати таємниці та відчувати адреналін від несподіваних поворотів сюжету, то на моєму сайті ти знайдеш ще більше захопливих історій, сповнених загадок, небезпеки та психологічних лабіринтів.

Щоб першим дізнаватися про нові темні та містичні історії, а також ділитися враженнями від прочитаного, заходь у мої соцмережі — там завжди можна обговорити найбільш жахливі та інтригуючі моменти.

З повагою та надією на нові зустрічі в темряві,

Твій автор — Сергій Васильєв

Контакти:

[Бібліотека](#)

[Інстаграм](#)

[Фейсбук](#)